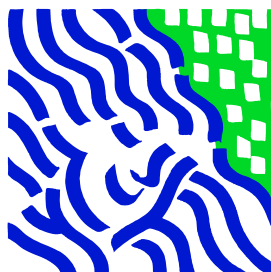

11^E VOORTGANGSRAPPORTAGE
ZANDMAAS EN GRENSMAAS

1 JULI – 31 DECEMBER 2006

**Werken aan
de Maas van morgen**

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1. Inleiding	4
1.1 Inleiding.....	4
1.2 Leeswijzer	4
2. Essentialia Zandmaas en Grensmaas	5
2.1 Doelstellingen	5
2.2 Maatregelenpakket	5
2.3 Convenantpartners	5
2.4 Historisch financieel overzicht	5
3. Voortgang.....	6
3.1 Zandmaas	6
3.2 Grensmaas	7
3.3 Raakvlak Grondstromen	7
3.4 Proefprojecten	8
4. Projectbeheersing	9
4.1 Algemeen	9
4.2 Kwaliteit.....	9
4.3 Scopewijzigingen	9
4.4 Planning.....	9
4.5 Financiën	12
4.6 Risico's en prognose eindstand.....	17
Bijlage 1 Afkortingenlijst.....	21
Bijlage 2 Karakterisering Zandmaas maatregelen.....	22
Bijlage 3 Karakterisering Grensmaas maatregelen	23
Bijlage 4 Kaart Tracébesluit en POL Zandmaas/Maasroute.....	24
Bijlage 5 Kaart Grensmaas conform Eindplan Grensmaas	25
Bijlage 6 Toelichting mutaties VGR 11	26

Samenvatting

Voortgang Zandmaas

Ook in de tweede helft van 2006 ontwikkelt het project, dat steeds verder in de uitvoering verkeert, zich voortvarend. Aan de kadeversterking in de stedelijke gebieden (Roermond, Venlo en Gennep/Mook en Middelaar) wordt volop gewerkt. Met de waterschappen wordt overleg gevoerd over de overdracht van het voltooid eerste cluster. Voor het tweede en derde cluster zijn voor enkele dossiers (onteigening)procedures ingezet om de gronden tijdig te verwerven. Met betrekking tot de rivierversuiming zijn de verdieping van het stuwpand Lith en de hoogwatergeul Lomm in uitvoering. Het project Herstel Rijkse Bemden is opgeleverd en geaccepteerd door de Inspectie Verkeer en Waterstaat. Tegen het Tracébesluit voor de peilopzet Grave zijn twaalf ontvankelijk verklaarde beroepschriften ingediend bij de Raad van State. Uitspraak van de Raad van State wordt verwacht in het derde kwartaal 2007.

De Raad van State heeft een positieve uitspraak gedaan over de beroepen tegen de milieuvergunning voor de hoogwatergeul Lomm. De vergunningen zijn daarmee onherroepelijk.

Voortgang Grensmaas

In de tweede helft van 2006 ontwikkelt het project, dat grotendeels in de conditioneringfase verkeert, zich volgens plan. De hoorzitting bij de Raad van State over het POL Grensmaas heeft op 24 oktober 2006 plaatsgevonden. Inmiddels heeft de Raad van State op 7 februari 2007 uitspraak gedaan, waarbij alle beroepen ongegrond zijn verklaard.

Bij de voorbereiding van de uitvoering door het Consortium Grensmaas is eind oktober 2006 door de bevoegde gezagen een aantal definitieve vergunningen vastgesteld op grond van de Wet milieubeheer, Ontgrondingenwet, Wet verontreiniging oppervlaktewater, Wet beheer Rijkswaterstaatswerken, Wet bodembescherming. Ook zijn er besluiten afgegeven voor een ontheffing in het kader van de Flora- en Faunawet. Tegen de vergunningen en besluiten zijn beroepen ingesteld bij de Raad van State.

In het vierde kwartaal 2006 is de eerste fase van de mitigatiemaatregel ter voorkoming van verdroging van gronden langs de Maas uitgevoerd. Verder is de procedure van aanbesteding voor het project Roosteren gestart. Ook worden door Vlaanderen momenteel voorbereidende MER studies voor de drie Vlaamse Boertienlocaties uitgevoerd.

Scope

In de tweede helft van 2006 is de scope van de projecten Grensmaas en Zandmaas niet gewijzigd.

Tijd

De hoogwaterbeschermingsmaatregelen voor de Zandmaas dienen in 2015 en voor de Grensmaas in 2017 te zijn gerealiseerd. De afgelopen periode geeft geen aanleiding deze eendoelen bij te stellen. Per 31 december 2007 dient 70% van de bevolking achter de kaden van de Zandmaas het beschermingsniveau van 1/250ste hoogwaterbescherming te genieten. Voor twee kadetrajecten met een lengte van respectievelijk 70 meter en 160 meter (zie paragraaf 3.1) zijn maatwerkoplossingen noodzakelijk die mogelijk niet voor eind december 2007 geheel gerealiseerd zullen zijn. De hoogwaterbescherming zal dan zonodig met tijdelijke functionele maatregelen worden gewaarborgd.

Financiën en risico's

Ten opzichte van de vorige periode (VGR 10) is het projectbudget voor Zandmaas afgenomen met € 0,1 miljoen tot € 519,9 miljoen. Dit is het gevolg van een administratieve correctie (- € 0,1 mln.). Het projectbudget Grensmaas is verhoogd met € 0,1 miljoen tot € 135,9 miljoen voor de ontvangsten van het jaar 2006.

De prognose eindstand bedraagt voor Zandmaas € 498,7 miljoen en voor Grensmaas € 135,8 miljoen. In deze prognose is zowel de actualisatie van ramingen als het risicoprofiel verwerkt. Voor zowel Zandmaas als Grensmaas valt de prognose eindstand naar huidig inzicht binnen het beschikbare budget.

1. Inleiding

1.1 Inleiding

De halfjaarlijkse rapportage wordt uitgebracht in het kader van de 'Regeling grote projecten' van de Tweede Kamer en betreft de periode van 1 juli 2006 tot en met 31 december 2006. In deze rapportage wordt een beschrijving van de voortgang van de projecten Zandmaas en Grensmaas gegeven en is een financiële verantwoording opgenomen. Hierbij wordt met name aandacht besteed aan afwijkingen ten opzichte van de vorige periode. Ten slotte worden de risico's van de projecten in beeld gebracht.

Naast genoemde projecten maakt – vanwege de raakvlakken en de verwevenheid van de grondstromen – ook het project Maasroute deel uit van de Maaswerken. Het deelproject Maasroute is door de Tweede Kamer niet aangewezen als Groot Project en daarom niet meegenomen in deze rapportage, uitgezonderd de raakvlakken met de Zandmaas en de Grensmaas.

1.2 Leeswijzer

Na een korte beschrijving van de essentialia van het project in hoofdstuk 2 wordt in hoofdstuk 3 ingegaan op de voortgang van het project en de diverse raakvlakken die bij het project een rol spelen. Aansluitend staat hoofdstuk 4 in het teken van de projectbeheersing. Het accent ligt op de scopewijzigingen en mutaties in de planning, de financiën en de belangrijkste risico's ten opzichte van de eerdere rapportages.

2. Essentialia Zandmaas en Grensmaas

2.1 Doelstellingen

Na de twee hoogwaters in de Rijn en de Maas in december 1993 en januari 1995, presenteerde het Kabinet in februari 1995 het Deltaplan Grote Rivieren. De Zandmaas en Grensmaas maken deel uit van dit plan. Belangrijkste doelstelling van deze projecten is het verbeteren van de bescherming van inwoners van Limburg en Noord-Brabant tegen hoogwater in de Maas. In bijlage 2 en 3 worden de doelstellingen meer uitvoerig geschetst.

De hoogwaterbeschermingsmaatregelen voor de Zandmaas dienen in 2015 en voor de Grensmaas in 2017 te zijn gerealiseerd. Voor de bevolkingscentra langs de Zandmaas diende bescherming vóór 2006 te zijn bereikt. Daarom worden kademaatregelen in de gemeenten Roermond, Venlo, Gennep en Mook en Middelaar met voorrang uitgevoerd. Mede als gevolg van een meningsverschil met de waterschappen over de status van de Maaskaden en het onder de Wet op de waterkering brengen hiervan, is hierbij twee jaar vertraging ontstaan. De planning voor deze kadeaanpassingen is gericht op 1 januari 2008 voor de effectieve hoogwaterbescherming, met een afronding van de werkzaamheden in 2008. In de uitvoeringsovereenkomst met het Consortium Grensmaas is de mogelijkheid opgenomen - indien de planning onhaalbaar blijkt - tussentijds de uitvoeringsduur met maximaal twee jaar te verlengen. Naast de hoogwaterbescherming kennen de projecten doelstellingen voor natuurontwikkeling en grindwinning.

2.2 Maatregelenpakket

Het maatregelenpakket van de Zandmaas bestaat onder meer uit het aanleggen en verhogen van kades, het verruimen van de rivier, de aanleg van een retentiegebied en hoogwatergeulen en het bevorderen van natuurontwikkeling. Daarnaast vinden mitigerende maatregelen plaats, met name door de uitvoering van peilopzet. Het maatregelenpakket van de Grensmaas bestaat uit het verruimen van de rivier, de aanleg van dekgrondbergingen en nevengeulen en het bevorderen van natuurontwikkeling. Dit wordt gecombineerd met de winning van grind.

2.3 Convenantpartners

Bij het project zijn drie convenantpartners betrokken: het ministerie van Verkeer en Waterstaat (V&W), de provincie Limburg en het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). De verschillende maatregelen worden voorbereid en uitgevoerd door de projectdirectie Rijkswaterstaat Maaswerken, die financieel en organisatorisch onder de verantwoordelijkheid van V&W valt.

2.4 Historisch financieel overzicht

De totale bijdrage van V&W aan de projecten Zandmaas en Grensmaas op het moment van het Ontwerp Tracébesluit Zandmaas/Maasroute (OTB 1998) was € 358,5 miljoen. Het totale projectbudget van De Maaswerken sloot op dat moment op € 381 miljoen, prijspeil 1998 (pp '98). De uitsplitsing van dit projectbudget voor Zandmaas en Grensmaas is in tabel 1 zichtbaar gemaakt. Dit budget wordt in de voortgangsrapportages als basis genomen.

Tabel 1 Het referentiebudget voor de Maaswerken ten tijde van OTB 1998

Onderdeel en bijdrage		Miljoen Gulden prijspeil 1998	Miljoen Euro prijspeil 1998
Zandmaas	Bijdrage V&W	680	308,6
	Bijdrage LNV en Provincie Limburg	27	12,3
Totaal		707	321
Grensmaas	Bijdrage V&W	110	49,9
	Bijdrage nog te verdelen over convenantpartners	23	10,4
Totaal		133	60
Totaal Zandmaas en Grensmaas		840	381¹

¹ Het bedrag van € 381 miljoen zoals hier in de historische tabel opgenomen is nog inclusief de bijdrage van LNV van € 10 miljoen. Deze bijdrage loopt niet via de begroting van V&W maar via die van LNV. Dit is in de tabellen projectbudget (tabel 3) en mutatieoverzichten (tabel 4 en 5) gecorrigeerd.

3. Voortgang

3.1 Zandmaas

Planvorming

Tegen het Tracébesluit voor de peilopzet Grave zijn achttien beroepschriften ingediend bij de Raad van State. Hiervan zijn er twaalf ontvankelijk verklaard. Het verweerschrift is op 1 november 2006 verzonden aan de Raad van State. De Raad van State heeft de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak (StAB) gevraagd advies uit te brengen ten aanzien van de ingestelde beroepen. De uitspraak van de Raad van State wordt in het derde kwartaal 2007 verwacht. De feitelijke verhoging van het stuwpeil vindt conform planning plaats vanaf 2009, tegelijk met de verdieping van de rivier in het stuwpannd Grave.

Uitvoering kadeverhogingen

De onderhoudsperiode voor het eerste cluster (aanleg groene kaden over een lengte van ca 13 km) van de kadeversterkingen Roermond, Venlo, Gennep en Mook en Middelaar is voltooid. Met de waterschappen wordt overleg gevoerd over de overdracht hiervan. Daarbij is de vraag aan de orde aan welke eisen exact voldaan moet zijn voordat de overdracht van de kaden aan de waterschappen formeel plaats kan vinden.

De resterende werkzaamheden (aanleg van harde en demontabele kaden over een lengte van ca 23 km) van de kadeaanpassingen in Roermond, Venlo, Gennep en Mook en Middelaar zijn in uitvoering. Het in VGR 10 gemelde risico dat de doorlooptijd van een onteigening de uitvoering zou vertragen tot in 2008 op een traject van 665 m, is beheerst door gebruikmaking van vervroegde decete (taxatie door rechter en deskundige). Hierdoor is de doorlooptijd van de procedure dusdanig bekort dat de uitvoering in 2007 alsnog kan plaatsvinden. Er lopen vier procedures in het kader van de Belemmeringenwet. Deze procedures kennen een beperkte doorlooptijd, zodat uitvoering in 2007 kan plaatsvinden.

Voor twee kadetrajecten zijn maatwerkoplossingen noodzakelijk, gezien de uitvoeringstechnisch complexe bestaande situatie. Het betreft 70 m. bij haven Heijen en 160 m. bij Blerick. Voor zover nodig zal het beschermingsniveau van 1/250ste hoogwaterbescherming per 31 december 2007 worden gerealiseerd door tijdelijke functionele maatregelen met een afronding van de werkzaamheden in 2008.

De keringen in de Roer worden in 2007 gerealiseerd door het waterschap Roer en Overmaas. Het waterschap heeft in overleg met de gemeente Roermond de stedelijke inpassing van de keringen afgestemd. Naar verwachting zal de marktbenadering in maart 2007 plaatsvinden.

Uitvoering retentiegebied Lateraalkanaal West

Het noordelijk deel van het retentiegebied is afgerond. Voor het zuidelijk deel van het retentiegebied is het referentieontwerp gereed. De marktbenadering voor de uitvoering zal plaatsvinden na afronding van de lopende onteigeningsprocedure in dit gebied.

Uitvoering rivierverruiming

De verdieping van het stuwpannd Lith is in uitvoering. Ter voorbereiding van de verdieping van het stuwpannd Grave is de aanpassing van de stuw Grave, voor het realiseren van de benodigde peilopzet, gaande evenals het verhogen van de doorvaarthoogte van de bruggen over het Maas-Waalkanaal. De waterschappen zijn gestart met het in kaart brengen van de benodigde aanpassing van de waterhuishoudkundige lokale infrastructuur voor het stuwpannd Grave. Ter voorbereiding van de verdieping van het stuwpannd Sambeek is de marktbenadering gestart voor de aanpassing van de stuw. Het project herstel Rijkse Bemden is opgeleverd. Alle deellocaties zijn geaccepteerd door de Inspectie Verkeer en Waterstaat.

Uitvoering hoogwatergeulen

De Raad van State heeft op 13 december 2006 uitspraak gedaan op de beroepen, ingesteld tegen de vergunning Wet milieubeheer voor de hoogwatergeul in Lomm. Alleen het voorschrift m.b.t. de roeffilters en de hoeveelheid peilbuizen m.b.t. de grondwatermonitoring is vernietigd. Dit vormt geen belemmering voor de voortzetting van de uitvoering van de hoogwatergeul door DCM. De eerste werkzaamheden zijn medio oktober 2006 afgerond met het maken van een verbinding naar de Maas.

De hoogwatergeul Well-Aijen is geïntegreerd in het Integrale Gebiedsplan Maaspark Well, hetgeen door de gemeente Bergen en een private partij wordt ontwikkeld. Momenteel wordt een MER opgesteld. Conform afspraak voorziet het gebiedsplan als eerste in realisatie van de hoogwatergeul.

Sluitstukkaden

De realisatie van de sluitstukkaden, de kaden waar na afronding van de rivierverruimende maatregelen nog verhoging noodzakelijk is, is voorzien in de periode na 2011. Ter voorbereiding op het toekomstig ontwerp wordt nu onderzocht welke eisen aan deze sluitstukkaden moeten worden gesteld, vanuit de beleidsontwikkelingen (o.a. hydraulische randvoorwaarden en het onder de Wet op de waterkering vallen van deze kaden) en de inpassing van de kaden in de omgeving. In de scope van de projecten Zandmaas en Grensmaas is de realisatie van een groot deel van de sluitstukkaden in het plangebied reeds voorzien. Wanneer de functionele eisen zijn vastgesteld, zal blijken of een scopewijziging aan de orde is en wat de budgettaire gevolgen daarvan zijn.

3.2 Grensmaas

Planvorming

De hoorzitting over het POL Grensmaas bij de Raad van State heeft plaatsgevonden op 24 oktober 2006. Aandachtspunten waren: budgetneutraliteit, alternatieven bij de gemeente Sittard-Geleen, toepassing Europese grondwaterrichtlijn en individuele schadegevallen. Inmiddels heeft de Raad van State op 7 februari 2007 uitspraak gedaan, waarbij alle beroepen ongegrond zijn verklaard. Op 19 december 2006 hebben Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg een goedkeuringsbesluit genomen over de door vier Grensmaasgemeenten vastgestelde delen van het bestemmingsplan Grensmaas. Er zijn nog enkele kleine onvolkomenheden geconstateerd waarvoor een herziening ex art. 30 WRO in de zomer van 2007 zal plaatsvinden. De provincie heeft over het vijfde deel met de gemeente Sittard-Geleen afgesproken dat zij dit in procedure brengt nadat de Raad van State een uitspraak heeft gedaan over het POL Grensmaas.

Het Achtervangplan voor het Grensmaasproject is in de verslagperiode gereed gekomen.

Uitvoering

Per 1 juli 2006 heeft het Consortium Grensmaas de bijgestelde vergunningaanvragen ingediend i.v.m de fijn stof problematiek. Op 31 oktober 2006 is door de bevoegde gezagen een aantal definitieve besluiten/vergunningen vastgesteld. Het betreft besluiten/vergunningen op grond van de Wet milieubeheer, Ontgrondingenwet, Wet verontreiniging oppervlaktewater, Wet beheer Rijkswaterstaatswerken, Wet bodembescherming en besluiten voor een ontheffing van de Flora- en Faunawet. De vergunningen zijn onderverdeeld in vijf clusters. Van 9 november tot en met 21 december 2006 hebben de besluiten ter inzage gelegen. Door in totaal vijftien appellanten zijn 34 beroepen ingesteld tegen provinciale vergunningen en 22 beroepen tegen rijksvergunningen. Daarnaast is er een beroep ingesteld tegen een ontheffing van de Flora- en Faunawet.

Het reglement van het Meldpunt Schade heeft de instemming van alle betrokkenen en is daarmee definitief. Het Schadefonds is ingesteld.

De procedure van aanbesteding voor het project Roosteren is gestart. Volgens planning vindt de gunning eind maart 2007 plaats.

In het vierde kwartaal 2006 is de eerste fase van de mitigatiemaatregel ter voorkoming van verdroging van gronden langs de Maas uitgevoerd. Het betreft de aanleg van een grindrug in de langsricting van het zomerbed en twee grinddrempels dwars op de stroomrichting van het zomerbed ter hoogte van het proefproject Meers. Tijdens de afrondende werkzaamheden zijn kanoërs met een 'kluunbord' omgeleid.

Tot slot kan worden gemeld dat Vlaanderen momenteel voorbereidende MER studies voor de drie Vlaamse Boertienlocaties uitvoert.

3.3 Raakvlak Grondstromen

Ten aanzien van het raakvlak grondstromen, waarbij diverse maatregelen van de deelprojecten Zandmaas en Maasroute betrokken zijn, zijn geen bijzonderheden te melden in deze rapportageperiode. De bergingen voor vrijkomend niet vermarktbaar oever- en bodemmateriaal in Lomm en Well-Aijen zijn contractueel overeengekomen met de respectievelijke zelfrealisatoren. De

maatregelen waarbij oever- en bodemmateriaal vrijkomt ontwikkelen zich conform planning. De afstemming tussen de bergingscapaciteit enerzijds en het aanbod van te bergen oever- en bodemmateriaal anderzijds is een continu proces dat middels het Grondstromenplan Maaswerken wordt geborgd.

3.4 Proefprojecten

Ten aanzien van de proefprojecten zijn geen bijzonderheden te melden. Met uitzondering van het proefproject Meers, een zelfrealisatieproject in het Grensmaasgebied, zijn de overige proefprojecten afgesloten. Het proefproject Meers, dat als leerobject voor het Grensmaasproject heeft gediend, wordt in 2008 afgesloten.

4. Projectbeheersing

4.1 Algemeen

Bij de vaststelling van de scope, planning en budget van een project bevinden sommige (beleids)ontwikkelingen zich in een stadium dat de gevolgen ervan voor een individueel project nog niet goed in termen van scope, tijd en geld kunnen worden geded. Tijdens de uitvoering van het project worden deze ontwikkelingen gemonitord zodat, zodra die duidelijkheid er wel is, scope, planning en budget zonnodig kunnen worden aangepast aan de gewijzigde situatie. Die monitoring vindt onder meer plaats met behulp van uitvoeringstoetsen. (Beleids)ontwikkelingen die mogelijk gevolgen kunnen hebben voor de projectopdracht van RWS Maaswerken zijn onder meer: het onder de Wet op de waterkering vallen van de kaden, hydraulische randvoorwaarden, afvalstoffenbelasting, delfstoffenheffing, archeologie, flora en fauna, luchtkwaliteit, bodembescherming, Europese grondwaterrichtlijn, Kader Richtlijn Water, EU Hoogwaterrichtlijn en Natura 2000.

In de afgelopen periode is in dit verband aandacht geweest voor de verdere ontwikkeling van het concept Besluit bodemkwaliteit door structurele participatie van RWS Maaswerken in een klankbordgroep. Ook is de wijze van bergen van grond in Lomm en de Grensmaas door de Raad van State geaccepteerd. Bij deze acceptatie is de Raad van State in haar uitspraak over de vergunning Wet milieubeheer bij de hoogwatergeul Lomm niet ingegaan op de grondwaterrichtlijn. Bij de uitspraak POL Grensmaas is dit wel gebeurd en zijn de beroepen ongegrond verklaard.

In overleg met LNV is afgesproken dat bij het opstellen van het ontwerp-aanwijzingsbesluit voor het Natura 2000-gebied Grensmaas rekening zal worden gehouden met de uitvoering van het Grensmaasproject.

4.2 Kwaliteit

Er heeft een tweede bijeenkomst plaatsgevonden van het Auditcomité Maaswerken/Ruimte voor de Rivier in het kader van het auditprogramma 2006.

Er is een audit naar de contractbeheersing van cluster 2 en 3 van de aanleg van de kaden uitgevoerd. De algemene bevinding van de audit is dat de opzet van de contractbeheersing toereikend is maar dat de werking verder geoptimaliseerd dient te worden. Aan de voorgestelde optimalisaties wordt door RWS Maaswerken gewerkt.

Twee audits zijn in uitvoering en wel de audit op het vergunningenproces (afroning eerste kwartaal van 2007) en de audit op de contractbeheersing Consortium Grensmaas (afroning tweede kwartaal 2007).

4.3 Scopewijzigingen

In de tweede helft van 2006 is de scope van de projecten Zandmaas en Grensmaas niet gewijzigd.

4.4 Planning

In deze paragraaf wordt voor de deelprojecten Zandmaas en Grensmaas de realisatie van de doelstellingen met betrekking tot de hoogwaterbescherming besproken. In tabel 2 is een overzicht van de planning opgenomen.

Zandmaas

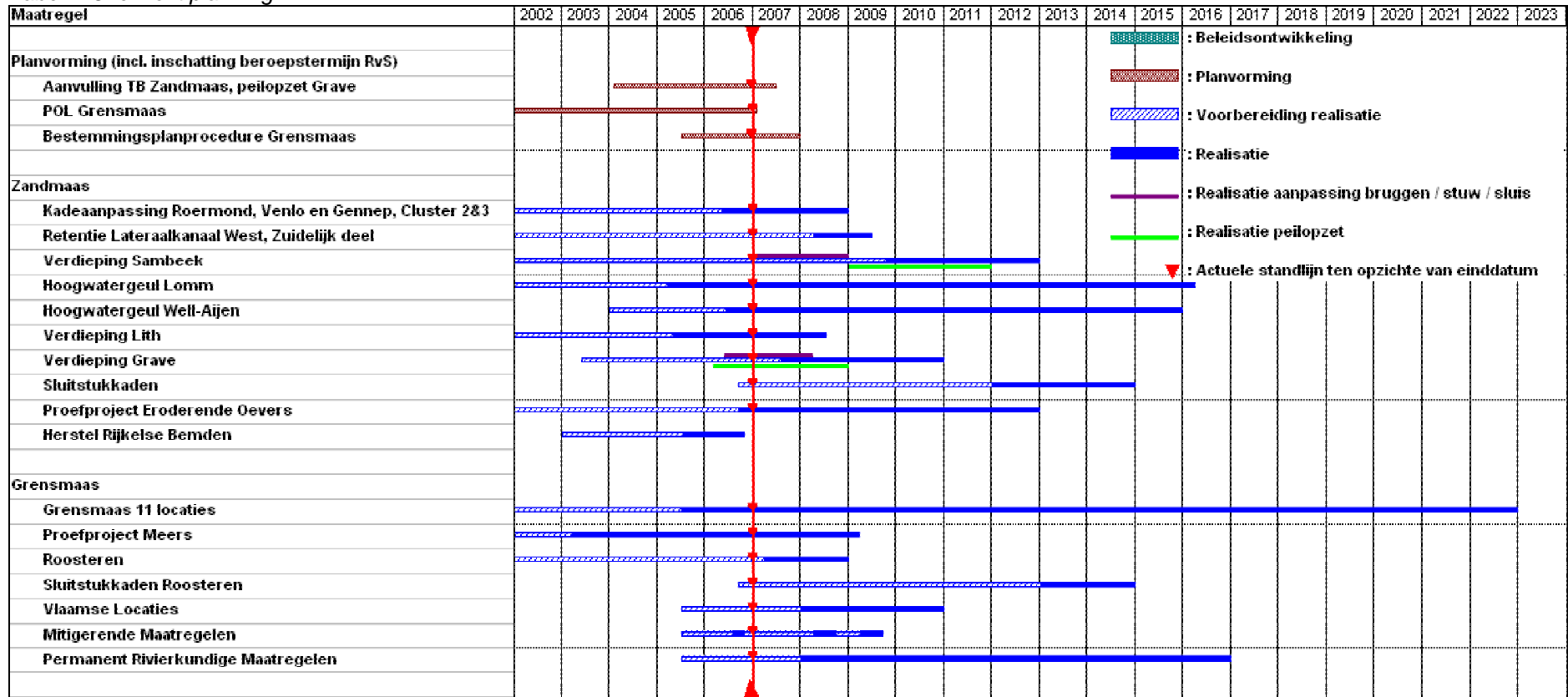
Ten opzichte van de vorige periode is de afronding van de aanvulling Tracébesluit Zandmaas peilopzet Grave een jaar verlengd in verband met de toevoeging van de ingeschatte beroepstermijn bij de Raad van State. De maatregel retentie Lateraalkanaal-West zuidelijk deel wordt volgens planning anderhalf jaar later uitgevoerd in verband met de lopende onteigeningsprocedure. Voor een tijdige realisatie van de hoogwaterbescherming in 2015 leveren deze aanpassingen geen problemen op.

In het algemeen geldt wel dat naarmate de uitvoering vordert, tegenvallers planningstechnisch moeilijker zullen kunnen worden opgevangen. Bij de realisatie van kaden cluster 2 en 3 bijvoorbeeld, die gepland staat voor 31 december 2007, doet deze situatie zich nu voor. Indien zich in 2007 onverhoopt alsnog significante tegenvallers in de uitvoering voordoen, zal de toegezegde hoogwaterbescherming met tijdelijke functionele maatregelen worden gerealiseerd. De voorbereiding voor de sluitstukkaden zijn een jaar eerder gestart om te voorzien in voldoende communicatie met en inpassing in de omgeving (zie hoofdstuk 3).

Grensmaas

Door de uitspraak van de Raad van State in het beroep over POL Grensmaas kan onverkort vastgehouden worden aan de einddoelstelling. Het beoogde 1/250 beschermingsniveau achter de kaden zal voor de Grensmaas in 2017 gerealiseerd worden.

Tabel 2 Overzicht planning

4.5 Financiën

Projectbudget

In deze rapportage wordt voor de financiële verantwoording uitgegaan van de onderverdeling Zandmaas en Grensmaas. Onderstaande tabel geeft, uitgaande van het referentie projectbudget ten tijde van het OTB, het totaal aan mutaties weer. De mutaties zijn hierna aangegeven.

Tabel 3 Projectbudget (Bedragen in miljoen EURO, incl. BTW)

	OTB/POL pp'98	Wijzigingen Incl. prijsindexering		Project budget V&W begroting pp '06	Nog bij te dragen LNV en Provincie
		Vorige perioden	Deze periode		
Zandmaas	311	209,0	-/- 0,1	519,9	8,4 ²
Grensmaas	60	75,8	0,1	135,9	8,7 ³
Totaal	371	284,8	0,0	655,8	17,1

Toelichting op de wijzigingen in deze periode:

- o Het projectbudget Zandmaas is deze periode verlaagd als gevolg van een administratieve correctie (- €0,1 mln.).
- o Het projectbudget Grensmaas is verhoogd door de ontvangsten van het jaar 2006 (€0,1 mln.).

Deze mutaties moeten nog in de Rijksbegroting worden verwerkt. Daarnaast moeten twee mutaties die in VGR 10 zijn gemeld ook nog worden verwerkt in de Rijksbegroting. Het betreft ophoging van het budget als gevolg van gerealiseerde ontvangsten (€1,9 mln.) en een neerwaartse bijstelling als gevolg van de scopewijziging vermindering grondaankopen met 14 ha (€0,1 mln.). Beide mutaties hebben betrekking op het budget Zandmaas.

Het budget voor de Zandmaas bedraagt na de mutaties in deze periode €519,9 miljoen voor rekening van het ministerie van V&W. Inclusief de bijdragen van de provincie Limburg en het ministerie van LNV is in totaal € 528,3 miljoen beschikbaar.

Voor de Grensmaas wordt na de mutaties in deze periode €135,9 miljoen voorzien voor rekening van het ministerie van V&W. Inclusief de bijdragen van het ministerie van LNV en provincie Limburg is € 144,6 miljoen beschikbaar.

Mutatieoverzichten

In tabel 4 en 5 staat voor de Zandmaas en de Grensmaas een specificatie van alle mutaties, uitgesplitst in scopewijzigingen, mee- en tegenvallers en technische mutaties. Deze mutaties zijn bij de toelichting op de tabel nader geconcretiseerd. De bedragen van de mutaties zijn met behulp van de BOI-index⁴ teruggerekend naar de bedragen op prijspeil 1998.

2 Tevens neemt het ministerie van LNV binnen Zandmaas pakket I de aankoop van 214 ha natuurgronden voor haar rekening. De kosten hiervan worden direct verantwoord op de begroting van LNV.

3 Tevens draagt het ministerie van LNV via de reguliere subsidiering van natuurbeheerders circa €30 miljoen bij aan natuurontwikkeling (750 ha). Deze bijdrage loopt via de begroting van het ministerie van LNV.

⁴ BOI index is de index voor de Bruto Overheidsinvesteringen. Deze is als volgt: '98-'99 was 1,4%, '99-'00 was 2,5%, '00-'01 was 4,5%, '01-'02 was 3%, '02-'03 was 2,75%, '03-'04 was 1,23%, '04-'05 was 0,39% en '05-'06 was 0,66%.

Tabel 4 Mutatieoverzicht Zandmaas (Bedragen in miljoen EURO, incl. BTW)

V&W Budget Zandmaas	Bedrag prijspeil 1998	Bedrag bericht aan TK	Prijspeil Bedrag bericht aan TK	Bron Nummer VGR (DGR ⁵) ZM en GM
TB en POL Zandmaas	311,0	311,0	1998	12^e DGR
Scopewijzigingen				
Kaden bevolkingscentra	34,1	35,4	2000	12 ^e DGR
Hoogwatergeul Ooijen	-/-13,6	-/-14,1	2000	13e DGR/1 ^e VGR
Nevengeul Belfeld	0	0,0		
Bereiken 100% hoogwaterbescherming	11,4	13,6	2003	4 ^e VGR
Herstel Rijkse Bemden	11,1	13,0	2005	8 ^e VGR
Verhoging Risico algemeen	33,0	38,5	2005	8 ^e VGR
Vermindering aankoop natuurgonden (14 ha)	-/-0,1	-/-0,1	2006	10 ^e VGR
Saldo scopewijzigingen	75,9	86,3		
Technische Mutaties				
Toevoeging Budget Risicoreserve	44,5	46,3	2000	13 ^e DGR/1 ^e VGR
Desaldering inkomsten proefproject 1	7,7	7,7	1998	6 ^e DGR
Desaldering overige inkomsten t/m 2001	8,2	9,0	2001	13 ^e DGR/1 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2002	0,3	0,3	2003	15 ^e DGR/3 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2003	1,2	1,4	2003	5 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2004	1,2	1,5	2004	7 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2005	0,1	0,1	2005	9 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2006	1,6	1,9	2006	10 ^e VGR
Grondaankopen LNV	-/-2,4	-/-2,5	2000	13 ^e DGR/1 ^e VGR
Peilopzet	5,2	5,5	2000	13 ^e DGR/1 ^e VGR
Taakstelling aanbestedingsmeevaller	-/-8,2	-/-9,6	2004	6 ^e VGR
Taakstelling aanbestedingsmeevaller	-/-10,1	-/-12,0	2005	8 ^e VGR
Saldo technische mutaties	49,3	49,6		
Mee- en tegenvallers				
Herijking raming op basis van TB	20,9	21,8	2000	13 ^e DGR/1 ^e VGR
Afrondingsverschillen	0,5	0,5	2005	9 ^e VGR
Administratieve correctie	-/- 0,1	-/- 0,1	2006	11 ^e VGR
Saldo mee- en tegenvallers	21,3	22,2		
Totaal beschikbare budget prijspeil 1998	457,5			
Loon- en prijsbijstelling				
Loon- en prijsbijstelling 1998 t/m 2001		22,5	2001	12 ^e DGR
Loon- en prijsbijstelling 2002		11,0	2002	14 ^e DGR/2 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2003		9,6	2003	5 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2004		4,1	2004	7 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2005		1,5	2005	9 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2006		2,1	2006	10 ^e VGR
Saldo loon- en prijsbijstelling		50,8		
Totaal beschikbare budget 2006		519,9		

⁵ Deltaplan Grote Rivieren

Tabel 5 Mutatieoverzicht Grensmaas (Bedragen in miljoen EURO, incl. BTW)

V&W Budget Grensmaas	Bedrag prijspeil 1998	Bedrag bericht aan TK	Prijspeil Bedrag bericht aan TK	Bron Nummer VGR of DGR ZM en GM
Ontwerp Streekplan Grensmaas	60,0	60,0	1998	12^e DGR
Scopewijzigingen				
Roosteren	0	0	2002	14 ^e DGR/2 ^e VGR
Mutaties door onderhandelingsresultaat	6,8	8,0	2005	8 ^e /9 ^e VGR
Mutaties door afspraken met Vlaanderen	16,1	19,0	2005	8 ^e /9 ^e VGR
Overige scope aanpassingen	12,7	15,0	2005	8 ^e /9 ^e VGR
Toevoeging risicoreserve Grensmaas	10,6	12,6	2005	8 ^e /9 ^e VGR
Saldo scopewijzigingen	46,2	54,6		
Technische Mutaties				
Desaldering overige inkomsten 2003	1,1	1,3	2003	5 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2004	0,3	0,3	2004	7 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2005	2,1	2,5	2005	9 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2006	0,1	0,1	2006	11 ^e VGR
Saldo technische mutaties	3,6	4,2		
Mee- en tegenvallers				
Herijking n.a.v. het Eindplan Grensmaas	5,4	6,0	2002	15 ^e DGR/3 ^e VGR
Herijking ramingen n.a.v. POL Grensmaas	1,4	1,4	2005	8 ^e /9 ^e VGR
Saldo mee- en tegenvallers	6,8	7,4		
Totaal beschikbare budget prijspeil 1998	116,6			
Loon- en prijsbijstelling				
Loon- en prijsbijstelling 1998 t/m 2001		3,6	2001	12 ^e DGR
Loon- en prijsbijstelling 2002		0,8	2002	14 ^e DGR/2 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2003		0,5	2003	5 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2004/2005		2,5	2005	9 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2006		2,3	2006	10 ^e VGR
Totaal loon- en prijsbijstelling		9,7		
Totaal beschikbare budget 2006		135,9		

Uitgaven, inkomsten, verplichtingen en geplande kasstromen

In onderstaande tabellen wordt een overzicht gegeven van uitgaven, inkomsten, aangegane verplichtingen in deze rapportageperiode en van toekomstige kasstromen.

Tabel 6 Uitgaven (Bedragen in miljoen EURO, incl. BTW)

	Totaal vorige perioden	Deze periode	Totaal
Zandmaas	161,4	13,5	174,9
Grensmaas	54,1	0,7	54,8
Totaal	215,5	14,2	229,7

De uitgaven voor de Zandmaas in de tweede helft van 2006 hebben betrekking op:

- o de uitvoering van de rivierverruiming Lith, het project Eroderende Oevers en Herstel Rijkse Bemden;
- o de uitvoering van het tweede en derde deel van de kadeversterkingen in Roermond, Venlo, Gennep en Mook en Middelaar;
- o de begeleiding van de uitvoeringsovereenkomsten voor de hoogwatergeulen Lomm en Well-Aijen;
- o de voorbereiding van overige maatregelen van Zandmaas, waaronder de rivierverruiming van de stuwpannen Sambeek en Grave en de reparatie van het Tracébesluit inzake peilopzet Grave.

De uitgaven voor de Grensmaas hebben betrekking op:

- o begeleiding van de uitvoeringsovereenkomst met het Consortium Grensmaas;
- o de uitvoering en afronding van project Meers en de eerste fase van de mitigatiemaatregel;
- o de voorbereiding voor het project Roosteren en de Vlaamse Boertien locaties.

Tabel 7 Inkomsten (Bedragen in miljoen EURO, incl. BTW)

	Totaal vorige perioden	Deze periode	Totaal
Zandmaas	21,1	0	21,1
Grensmaas	5,0	0,1	5,1
Totaal	26,1	0,1	26,2

De inkomsten van Grensmaas hebben met name betrekking op de verkoop van gronden en betaling van uren ingezet voor onteigening voor het Consortium Grensmaas.

Tabel 8 Aangegane verplichtingen (Bedragen in miljoen EURO, incl. BTW)

	Totaal vorige perioden	Deze periode	Totaal
Zandmaas	183,4	28,9	212,3
Grensmaas	56,4	0,8	57,2
Totaal	239,8	29,7	269,5

Voor Zandmaas hebben de aangegane verplichtingen betrekking op de uitvoering van cluster 2 en 3 van de kaden Roermond, Venlo en Gennep/Mook en Middelaar, de keringen in de Roer, het verhogen van de bruggen over het Maas-Waalkanaal, grondaankopen en het verleggen van kabels en leidingen.

Voor Grensmaas hebben de aangegane verplichtingen betrekking op de aanleg van grinddrempels en PP Meers.

Tabel 9 Kasritme (Bedragen in miljoen EURO, incl. BTW)

	t/m 2006	2007	2008	2009	2010	2011 ev	Totaal
Zandmaas							
V&W	175	44	52	47	12	189,9	519,9
LNV/Provincie nog bij te dragen							8,4 ⁶
Grensmaas							
V&W (IF 03.04/02.01)	55	6	9	6	4	55,9	135,9
LNV/Provincie nog bij te dragen							8,7 ⁷
Totaal							672,9

Tabel 9 bevat een inschatting van het kasritme voor beide deelprojecten voor de periode 2007-2010. Deze reeks wordt regelmatig geactualiseerd op basis van de voortgang van het project en kan daarom afwijken van de reeks die in de Rijksbegroting staat opgenomen.

⁶ Tevens neemt het ministerie van LNV de aankoop van 214 ha natuurgronden binnen pakket I voor haar rekening. De kosten hiervan worden direct verantwoord op de begroting van LNV.

⁷ Tevens draagt het ministerie van LNV via de reguliere subsidiering van natuurbeheerders circa €30 miljoen bij aan natuurontwikkeling (750 ha). Deze bijdrage loopt via de begroting van het ministerie van LNV.

Uitputting post onvoorzien

In het projectbudget is een budget voor onvoorzien opgenomen ten behoeve van de uitvoering van het project. Dit budget is opgebouwd uit een onderdeel "Onvoorzien" en een onderdeel "Risico algemeen" dat tot en met VGR 9 "Risicoreserve" werd genoemd. Een overzicht van de mutaties is gegeven in bijlage 6.

Het beschikbare budget "Onvoorzien" van de Zandmaas bedroeg initieel € 76,1 mln.; na enkele mutaties bedraagt dit budget per 31 december 2006 € 75,5 mln. Het beschikbare budget "Onvoorzien" van de Grensmaas bedraagt per 31 december 2006 ongewijzigd € 5 miljoen.

Het budget "Risico algemeen" bedroeg voor de Zandmaas initieel € 88,1 miljoen (standlijn 1-1-2005). Inmiddels is € 19,9 miljoen van deze post aangewend en resteert € 68,2 miljoen. In deze rapportageperiode hebben geen wijzigingen plaatsgevonden. Het budget "Risico algemeen" voor de Grensmaas bedroeg initieel € 12,6 miljoen. Er is nog geen geld overgeheveld naar de uitvoeringsmaatregelen.

4.6 Risico's en prognose eindstand

Risico algemeen

In tabel 10 zijn de actuele risicoprofielen en de beschikbare budgetten voor "Risico algemeen" van Zandmaas en Grensmaas weergegeven.

Tabel 10 Risicoprofiel

Risicoprofiel Zandmaas en Grensmaas	ZM		GM	
	VGR 10	VGR 11	VGR 10	VGR 11
Juridisch kader ABM grondverzet	2,1 – 7	2,1 – 7		
Beschikbaarheid verwerkingslocaties	8,9	8,9		
Tegenvallende delfstoffenopbrengsten	3	0 – 1,5		
Wwk kaden steden en nadeelcompensatie	2 – 14,5	2 – 14,5		
Contracteringwijze Hoogwatergeulen	12	12		
Sluitstukkaden	22,5	22,5		
Monitoringsverplichtingen	1 – 4	1,5	0,5 - 2	0,5 – 2
Rivierkundige werken			3 - 6,8	3 – 6,8
Onvoorzien bodemverontreinigingen			0,9 – 2,7	0,9 – 2,7
Aanbestedingsrisico's			1 – 4	1 – 4
Diversen			1,7 – 4,7	1,7 – 4,7
Risicoprofiel	51,5 – 71,9	49,0 – 67,9	7,1 - 20,2	7,1 – 20,2
Verwachtingswaarde risico's	61,6	58,6	12,6	12,6
Beschikbaar budget Risico algemeen	68,2	68,2	12,6	12,6

Bedragen in miljoen EURO

Toelichting risicoprofiel

Juridisch kader ABM grondverzet

€ 2,1 – 7,0 miljoen

Ter beheersing van de risico's grondverzet hebben de ministeries van V&W en VROM de daarop van toepassing zijnde wet- en regelgeving doorgelicht. In overleg tussen V&W en VROM zijn voor de hieruit gesignaleerde knelpunten oplossingen gevonden.

De operationele toepassing van deze oplossingen heeft plaatsgevonden bij het opstellen van de vergunningen voor de hoogwatergeul Lomm evenals bij het verweerschrift POL Grensmaas. Toetsing door de Raad van State is voor de hoogwatergeul Lomm gebeurd en uitgesproken op 13 december 2006. In de uitspraak is niet ingegaan op de grondwaterrichtlijn. Voor Grensmaas heeft uitspraak door de Raad van State op 7 februari 2007 plaatsgevonden. De Raad van State heeft de beroepen ongegrond verklaard.

Het hier aangegeven risicobedrag is gerelateerd aan mogelijke extra kosten van nazorg en monitoring voor de berging van vrijkomende gronden uit de diverse rivierverruimende maatregelen van de Zandmaas. De initiatiefnemer heeft het nazorg- en monitoringsplan voor de hoogwatergeul Lomm ter beoordeling ingediend bij de provincie Limburg als Bevoegd Gezag. Over de verdere invulling van het plan wordt nog gesproken.

Beschikbaarheid verwerkingslocaties grondstroom

€ 8,9 miljoen

Wanneer de beoogde verwerkingslocaties niet of niet tijdig beschikbaar zijn voor vrijkomende specie, moeten extra kosten worden gemaakt voor transport, verwerking, inrichting en sanering. Teneinde het risico verder te beheersen wordt de beschikbaarheid van potentiële verwerkingslocaties in beeld gebracht en ruimte gegeven aan de markt om oplossingen te realiseren. Uiteindelijke duidelijkheid over het optreden van dit risico wordt verkregen na aanbesteding van de baggerprojecten in de

stuwpannen Grave en Sambeek in de periode 2007-2009, waarbij een bepalende factor is waar een aanbieder de gronden verwerkt.

Tegenvallende delfstoffenopbrengsten € 0 – 1,5 miljoen
 Fluctuaties in de hoeveelheden, kwaliteit en de marktprijs van de delfstoffen beïnvloeden de uiteindelijke opbrengst van de delfstoffen. Indien de opbrengst van de delfstoffen minder is dan verwacht, kunnen de projecten waarbij rekening is gehouden met delfstoffenopbrengst per saldo duurder uitvallen. Dit speelt een rol bij de nog door RWS Maaswerken aan te besteden baggerbestekken, maar niet bij de projecten die voor eigen rekening en risico door private partijen worden uitgevoerd. De analyse van de aanbesteding van Lith heeft aanleiding gegeven het risico naar beneden bij te stellen ten opzichte van de vorige voortgangsrapportage.

Wwk kaden bevolkingscentra en nadeelcompensatie €2,0 – 14,5 miljoen
 De vaststelling "Voorschriften Toetsen Maaskaden" zal naar verwachting in het eerste kwartaal 2007 plaatsvinden. Dan kan de noodzaak van aanpassingen aan kabels en leidingen definitief vastgesteld worden.

Contracteringswijze hoogwatergeulen € 12,0 miljoen
 Bij de hoogwatergeul Lomm heeft het risico betrekking op mogelijke problemen van grondlevering van RWS Maaswerken in tijd en kwaliteit. Voorzien is o.a. grondlevering uit de verdieping van het stuwpaand Grave. Een voorspoedige procedure met betrekking tot het reparatiebesluit peilopzet Grave is voor het tijdpad start verdieping stuwpaand Grave van belang. Met betrekking tot Well-Aijen is een overeenkomst gesloten met een private partij waarbij deze streeft naar een zelfrealisatie op basis van een incorporatie van het Tracébesluit in een groter gebiedsgericht plan. Hieruit zal blijken of op basis van zelfrealisatie en voor rekening en risico van de private partij uitvoering van Well-Aijen mogelijk is. Uitsluitel hierover is voorzien uiterlijk eind 2008. Het risico dat zelfrealisatie niet mogelijk blijkt en een andere wijze van uitvoering gezocht moet worden voor Well-Aijen is voorlopig ongewijzigd.

Sluitstukkaden € 22,5 miljoen
 De sluitstukkaden, de kaden waar na afronding van de rivierverruimende maatregelen verhoging noodzakelijk is, worden in een later stadium definitief ontworpen en planologisch ingepast. Hiermee zijn mogelijk extra kosten gemoeid. De realisatie is voorzien in de periode na 2010.

	<i>Zandmaas</i>	€ 1,5 miljoen
	<i>Grensmaas</i>	€ 0,5 – 2,0 miljoen

Monitoringsverplichtingen
 Door toezeggingen die gedaan zijn bij de Zandmaas in het kader van de procedure bij de Raad van State en de MER-verplichtingen, alsmede vanuit beheersing van de risico's in het kader van schadeafhandeling, dient in relatie tot de uitvoering van verdiepingswerken monitoring van met name het grondwater plaats te vinden. Het ontwerp van een monitoringsplan voor de Zandmaas is uitgewerkt en de financiële consequentie bepaald op € 1,5 miljoen. Het risicobedrag is hiermee aangepast. Bij de Grensmaas betreft het met name de monitoring van het grondwater die, gegeven de overeenstemming met Vlaanderen over de verdroging van Habitat- en Vogelrichtlijngebieden, wellicht extra aandacht vergt.

Rivierkundige werken € 3,0 – 6,8 miljoen
 Mogelijk zijn additionele rivierkundige werken, met name steenbestortingen, nodig als gevolg van onvoorspelbare morfologische effecten als erosie. Tijdens de realisatie van het project zal meer zicht ontstaan op de noodzaak van deze werken.

Onvoorziene bodemverontreinigingen € 0,9 – 2,7 miljoen
 Het betreft hier het risico dat bodemverontreinigingen worden gevonden op gronden die in het bezit zijn van de Rijksoverheid.

Aanbestedingsrisico's € 1,0 – 4,0 miljoen
 Er bestaat een risico dat alsnog door derden of door de Nma een procedure wordt aangespannen. De inschatting betreft hier de proceskosten. In geval de rechter de klagers in het gelijk zou stellen, kunnen de kosten mogelijk fors oplopen. Deze kans wordt echter laag ingeschat. Het risico lijkt beheerst door de goede afstemming met de Europese Commissie.

Diversen € 1,7 – 4,7 miljoen
 Het risico betreft mogelijke kosten in het kader van de Raad van State procedures én planaanpassingen. Daarnaast bestaat de kans op meerkosten in verband met eventuele planschade

die door de overheid uitgekeerd moet worden en niet door de overheid op het Consortium Grensmaas verhaald kan worden. Hierbij gaat het voornamelijk om planschade op basis van de Wet ruimtelijke ordening. Verder bestaat er nog de mogelijkheid dat extra kosten moeten worden gemaakt voor verder onderzoek en bijdragen in de verwijdering van explosieven.

Prognose eindstand

In de prognose eindstand is de actualisatie van ramingen en risicoprofiel verwerkt. De prognose eindstand valt binnen het beschikbare budget voor zowel Zandmaas als voor Grensmaas.

Tabel 11 Prognose eindstand deze rapportageperiode

	Raming inclusief realisatie	Risico profiel	Verwachting waarde risico's	Prognose eindstand	Onzekerheid bandbreedte risico 10% - 90%	Beschikbare budget
Zandmaas	440,1	49,0 – 67,9	58,6	498,7	+/- 8,2	519,9
Grensmaas	123,2	7,1 – 20,2	12,6	135,8	+/-5,2	135,9

Bedragen in miljoen EURO

Voor de Zandmaas is ten opzichte van VGR 10 de verwachtingswaarde voor de risico's verlaagd met € 3 miljoen door benedenwaartse bijstelling van de risico's met betrekking tot delfstoffenopbrengsten en monitoringverplichtingen. Per saldo (er zijn enkele marginale wijzigingen in de raming) leidt dit tot een afname van de prognose eindstand van € 501,1 miljoen naar € 498,7 miljoen.

De verwachtingswaarde van de risico's bij de Grensmaas is ongewijzigd. De afname van de prognose eindstand bij Grensmaas komt door herijking van de ramingen.

**11^e Voortgangsrapportage Zandmaas en Grensmaas
is een document van Rijkswaterstaat Maaswerken**

Postadres:
Postbus 1593
6201 BN Maastricht

Bezoekadres:
Avenue Ceramique 125
Maastricht

Telefoonnummer: 043 - 387 0303

Faxnummer: 043 - 387 0359

Internet: <http://www.maaswerken.nl>

Bijlage 1 Afkortingenlijst

ABM	Actief Bodembeheer Maas
BOI	Bruto Overheidsinvesteringen
CG	Consortium Grensmaas
DAD	Departementale Auditdienst
DG	Directeur Generaal Rijkswaterstaat
DCM	Delfstoffen Combinatie Maasdal
DGR	Deltaplan Grote Rivieren
EU	Europese Unie
GM	Grensmaas
GS	Gedeputeerde Staten
LNV	Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
MER	Milieueffectrapport
MW	Maaswerken
NMa	Nederlandse Mededingingsautoriteit
OTB	Ontwerp-Tracébesluit
Ow	Ontgrondingenwet
POL	Provinciaal Omgevingsplan Limburg
pp'	prijspeil
PS	Provinciale Staten
ROB	Rijksdienst voor het oudheidkundig bodemonderzoek
RWS	Rijkswaterstaat
VGR	Voortgangsrapportage
V&W	Ministerie van Verkeer & Waterstaat
Wm	Wet milieubeheer
Wro	Wet op de ruimtelijke ordening
Wvo	Wet verontreiniging oppervlaktewateren
Wwk	Wet op de waterkering
Wbb	Wet bodembescherming
Wbr	Wet beheer rijkswaterstaatswerken
WML	Waterleidingmaatschappij Limburg
TK	Tweede Kamer der Staten-Generaal
ZM	Zandmaas

Bijlage 2 Karakterisering Zandmaas maatregelen

De karakterisering van het Zandmaasproject volgens Tracébesluit (18 december 2001), POL-aanvulling Zandmaas (1 februari 2002) en scope Zandmaas 2001 (december 2001) en wijziging 2006, is weergegeven in de onderstaande tabel.

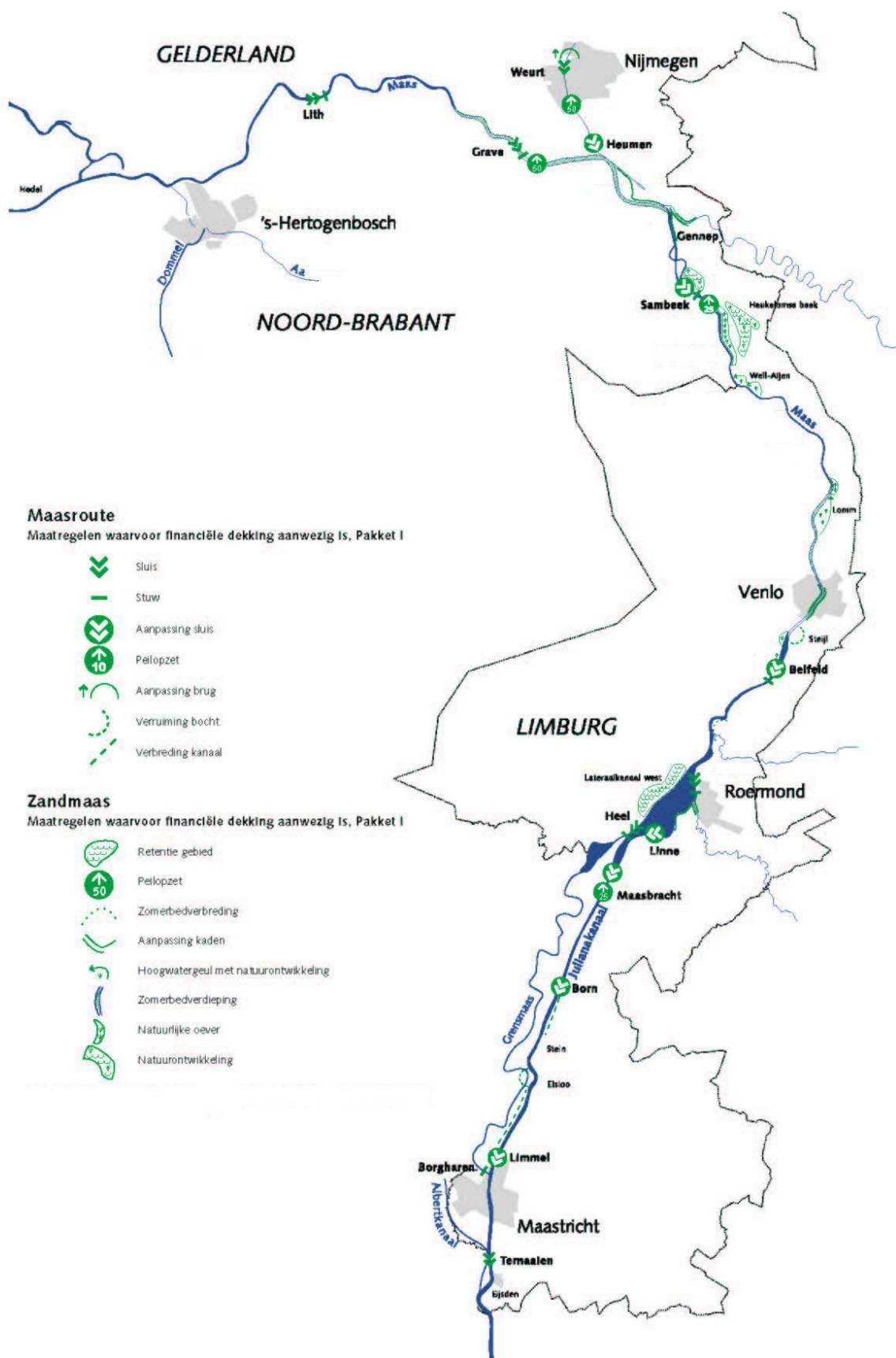
Doelstelling Zandmaas	
☐ Hoogwaterbescherming, op zodanige wijze dat de bevolking achter de kaden van de Zandmaas, die aangelegd zijn in het kader van het Deltaplan Grote Rivieren, een beschermingsniveau van 1/250 per jaar, maatgevende afvoer 3275 m³/s in 2015 wordt geboden. ☐ Het in de periode tot 2015 realiseren van beperkte natuurontwikkeling in de Zandmaas die in het Tracébesluit en POL Zandmaas geconcretiseerd is in 556 hectares, aangevuld met 60 ha natuurcompensatie.	
Plangebied Zandmaas	
Het zomer- en winterbed van de Maas van Maaskilometer 70 (benedenstrooms van Linne) tot en met Maaskilometer 226,5 (Hedel), aangevuld met: ☐ retentiegebied Lateraalkanaal West; ☐ bergings- en bewerkingslocaties die buiten het winterbed kunnen liggen; ☐ compenserende en mitigerende maatregelen die buiten het winterbed kunnen liggen.	
Maatregelen Zandmaas Pakket I	
☐ Kadeaanpassingen Roermond, Venlo, Gennep en Mook en Middelaar ☐ Sluitstukkaden, de aanpassingen aan de overige DGR-kaden in het plangebied ☐ Retentiegebied Lateraal Kanaal West ☐ Hoogwatergeulen Lomm en Well-Aijen ☐ Rivierverruiming Belfeld, km 87-92 ☐ Rivierverruiming Sambeek, km 109-120 ☐ Rivierverruiming Grave, km 155-175 ☐ Rivierverruiming Lith km 176-181 ☐ Mitigerende maatregelen peilopzet, aanpassing bruggen en stuwen ☐ Compensatieplan Natuur	☐ Proefproject eroderende oevers ☐ Compensatie benedenstroomse effecten Den Bosch ☐ Aankoop natuurgebied Heukelomse Beek, natuurlijke oevers en 25 m oeverstroken ☐ Grondverwerving nevengeul Belfeld West, nevengeul Sambeek Oost
Resultaat Zandmaas Pakket I	
☐ Hoogwaterbescherming 1/250 per jaar, maatgevende afvoer 3275 m³/s, 70 % in 2008 en 100 % in 2015 ☐ 556 ha natuur plus 60 ha compensatie van natuurwaarden die verloren zijn gegaan	

Bijlage 3 Karakterisering Grensmaas maatregelen

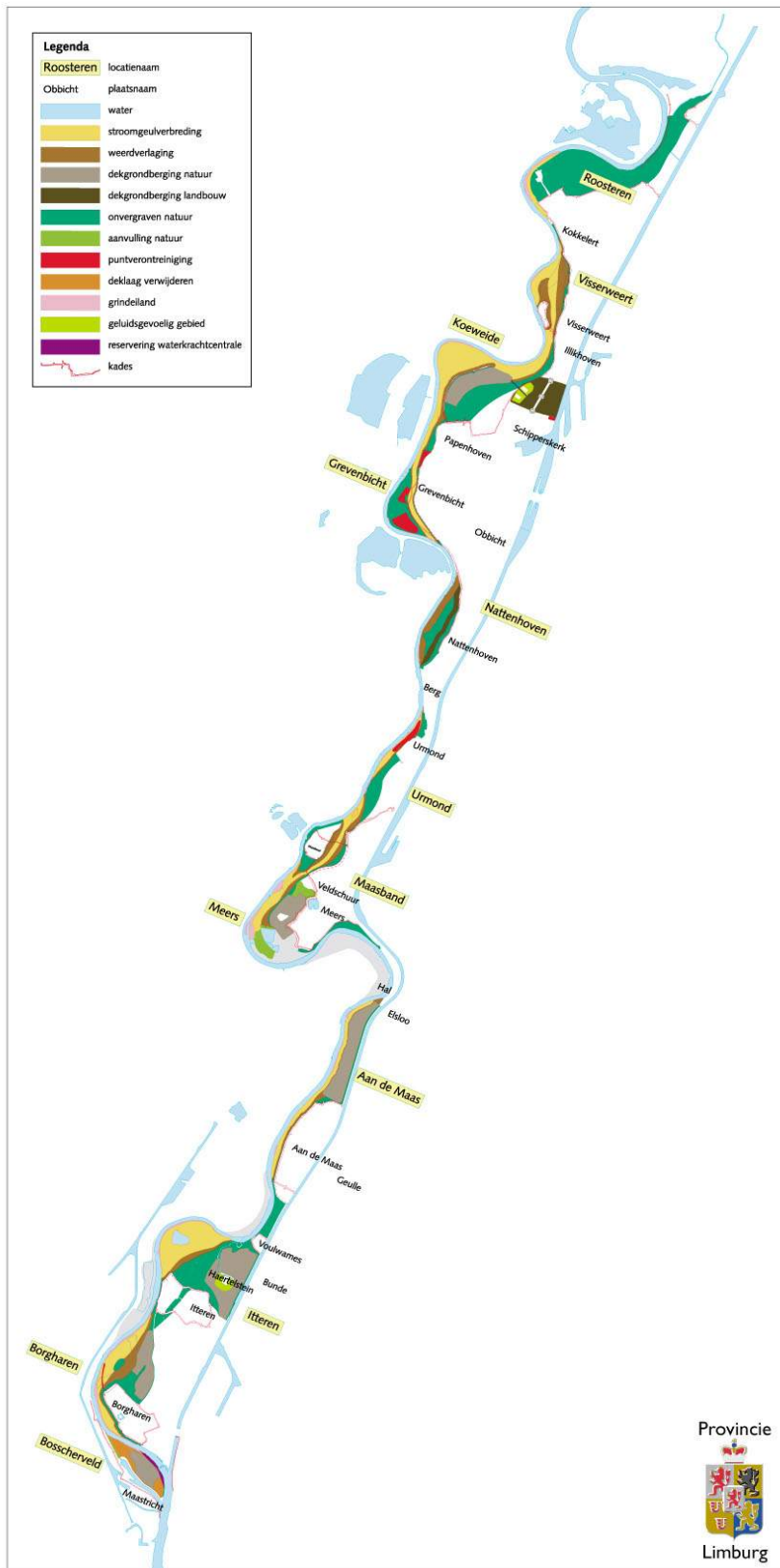
De karakterisering van het Grensmaasproject volgens het Eindplan Grensmaas, vastgesteld door Gedeputeerde en Provinciale Staten op 21 december 2001 en het POL Grensmaas vastgesteld door Provinciale Staten op 1 juli 2005 en de ministeriële afspraken in de Vlaams-Nederlandse Verklaring met betrekking tot het uitvoeren van werken aan de Gemeenschappelijke Maas op 3 mei 2005, is weergegeven in onderstaande tabel.

Doelstelling Grensmaasproject	
❑ Het door rivierverruiming verlagen van de hoogwaterstanden in de Maas met als maatstaf dat uiterlijk in 2017 de gebieden, die door de op basis van de Deltawet Grote Rivieren aangelegde kaden zijn beschermd, een kans op overstroming hebben van 1/250 per jaar maatgevende afvoer 3275 m³/s. ❑ Het in de periode tot 2018 tot ontwikkeling brengen van tenminste 1000 ha natuur binnen het Grensmaasgebied. Deze natuurontwikkeling is gekoppeld aan het ecologisch herstel van de rivier zoals vastgelegd in de intentieverklaring voor de inrichting van het Maasdal in Limburg van 26 november 1992. ❑ Het winnen van ten minste 35 miljoen ton grind voor de nationale behoefte (provinciale taakstelling).	
Plangebied Grensmaas	
Het Maasdal van Maastricht tot en met Roosteren van Maaskilometer 15 tot en met Maaskilometer 55.	
Maatregelenpakket Grensmaas	
❑ Uitvoeringsovereenkomst Grensmaas omvat de maatregelen: dekgrondverwijdering (dv), stroomgeulverbreding (sv), weerdverlaging (wv), aanleg nevengeulen (ng), aanvulling plas (ap), sanering (sa), dekgrondberging (db), natuurontwikkeling (no) en kadeophoging (ka) op de volgende locaties: Boscherveld dv, db, no Borgharen sv, wv, db, no Itteren sv, wv, db, no Aan de Maas sv, db, no Meers sv, wv, db, no Maasband sv, wv, ng, no Urmond sv, wv, sa, no Nattenhoven wv, db, ka, no Grevenbicht ng, no Koeweide sv, wv, db (2 delen), no Visserweert sv, wv, ng, no	❑ Proefproject Meers : sv, wv,db, ap, no ❑ Vlaamse locaties (België): Hochter Bampd sv, ap, no Herbricht sv, no Kotem sv, wv, no ❑ Roosteren: compensatie voor de kadeaanleg in 1996 en realiseren beschermingsniveau. ❑ Mitigatiemaatregelen: maatregelen ter voorkoming van significante waterstandsverhogende effecten dan wel verdroging aan Vlaamse zijde ❑ Rivierkundige werken (oever- en bodemverdedigingen)
Resultaat Grensmaasproject	
❑ Hoogwaterbescherming (1/250 per jaar; maatgevende afvoer 3275 m³/s): 100 % in 2017 ❑ Natuur aan Nederlandse zijde: circa 1100 ha (nieuwe) natuur in 2018 ❑ Delfstoffen: circa 52 miljoen ton grind	

Bijlage 4 Kaart Tracébesluit en POL Zandmaas/Maasroute

Bijlage 5 Kaart Grensmaas conform Eindplan Grensmaas

Bijlage 6 Toelichting mutaties VGR 11

In deze bijlage zijn voor Zandmaas en Grensmaas de mutaties toegelicht in het scopebudget en in de ontwikkeling van de post "Risico algemeen"

Zandmaas*Tabel 1 Mutatie scopebudget Zandmaas*

Detailtering mutatie scopebudget Zandmaas in VGR 11		€ miljoen
1	Administratieve correctie in verband met de leenfaciliteit t.b.v het Agentschap RWS	-/ 0,1
Totale mutatie VGR 11		-/ 0,1

Tabel 2 Ontwikkeling van de post "Risico algemeen" Zandmaas

Detailtering ontwikkeling van de post "Risico algemeen" Zandmaas in VGR 10		€ miljoen
Standlijn per 1 januari 2005		88,1
1	Vergunningverlening en monitoring proefproject 2	-/ 1,0
Standlijn per 1 januari 2006		87,1
2	Nadeelcompensatie DGR Kaden	-/ 4,3
3	Schaderegeling peilopzet Grave	-/ 7,1
4	Keringen in de Roer i.v.m. invulling Wet op de waterkering	-/ 7,5
Standlijn per 1 januari 2007		68,2

Grensmaas*Tabel 3 Mutatie scopebudget Grensmaas*

Detailtering mutatie scopebudget Grensmaas in VGR 11		€ miljoen
1	Ontvangsten diversen (verkoop gronden, betaling CG voor inzet onteigeningsprocedures, subsidie). Nog te verwerken in de Rijksbegroting	0,1
Totale mutatie VGR 11		0,1

Tabel 4 Ontwikkeling van de post "Risico algemeen" Grensmaas

Detailtering ontwikkeling van de post "Risico algemeen" Grensmaas in VGR 10		€ miljoen
Standlijn per 1 januari 2006		12,6
Geen mutaties		
Standlijn per 1 januari 2007		12,6